

TAMERA ALEXANDER

GRĂCIUNUL
la CARNTON

Traducere de Dana Ciupe

13 NOIEMBRIE 1863

FRANKLIN, TENNESSEE

LA 33,5 KILOMETRI DE NASHVILLE

— Foarte frumoasă cusătură, doamnă Prescott.

Aletta ridică privirea, căci nu-l auzise pe șeful ei apropiindu-se. Concentrată asupra lucrului, era hotărâtă să plece la timp de la serviciu în acea după-amiază. La urma urmelor, era vorba de o zi specială, iar Andrew se va bucura nespus. Fiul ei avea nevoie de această încurajare. De fapt, amândoi aveau.

— Mulțumesc, domnule Bodeen, pentru cuvintele amabile.

— Tu întotdeauna lucrezi excelent, doamnă Prescott. Fiecare cusătură este dreaptă și perfect aliniată cu celelalte.

Ea îi zâmbi în semn de mulțumire, în ciuda faptului că simțea ceva negativ în vocea lui. Nu că domnul Bodeen ar fi avut vreodată un ton jovial. Necăsătorit, puțin mai în vârstă decât ea, părea întotdeauna oarecum supărat; un om nemulțumit, cam melancolic. De altă parte, cum ar fi putut un om sănătos și zdravăn să-și păstreze stima de sine – ba mai mult, orgoliul – dacă a ales să rămână acasă și să muncească în fabrică, în loc să li se alăture celorlalți bărbați care își lăsaseră casele și pe cei dragi pentru a lupta în război – cum făcuse și dragul ei Warren?!

Simți un nod în gât gândindu-se la el. Oare tot așa de tare o va dura inima? Înghiți în sec. Era aproape o lună de când primise scrisoarea de la Ministerul de Război, dar încă nu îi venea să creadă că soțul ei murise. Poate dacă i-ar mai putea vedea trupul pentru ultima dată, ar putea accepta cumva mai bine faptul...

— Vrei să mă însoțești în birou, doamnă Prescott?

— În biroul dumneavoastră, domnule?

Aletta se opri în mijlocul cusăturii și se uită peste rândul de cusătorese la ceasul de pe peretele fabricii. Era patru fără un sfert. Mai era aproape o oră până i se termina schimbul. Apoi, le simți privirile. Se uită în jur și observă cum celelalte femei își lăsară repede capetele în jos, întorcându-și din nou privirile curioase înspre lucru – cu excepția uneia dintre femei, din partea opusă a fabricii. Aletta o recunoscuse. O chema Marian parcă. Ele începuseră să lucreze la fabrica de țesături Chilton cam în același timp. Marian își strângea haina și geanta la piept, ștergându-și lacrimile din ochi.

— Doamnă Prescott, îi făcu semn domnul Bodeen. În biroul meu, te rog!

Aletta puse jos haina la care lucra, deranjată că trebuia să o lase din mână neterminată, cuprinsă de un sentiment mai puternic că acea cusătură neterminată va fi curând cea mai mică grijă a ei.

Îl urmă pe culoar, trecând pe rând pe lângă o mulțime de colege, iar cadența tocului cizmelor ei număra parcă secunde și făcea să se simtă tot mai tare tensiunea din încăpere.

Biroul domnului Bodeen se dovedea a fi mult mai bine protejat de frigul iernii decât restul fabricii, iar ea își frecă palmele, bucuroasă de puțină căldură și încercând în același timp să își stăpânească emoțiile. Încheieturile îi erau tari și umflate de la ceasuri întregi de cusut. Dar nu trebuia să se gândească decât la ceea ce îndurase probabil Warren, și această neînsemnată durere se risipea.

El avusese mereu grijă să nu spună prea multe despre război în scrisorile lui. Dar într-o noapte, când venise în permisie în aprilie – ultima oară când îl văzuse – după ce îi risipise orice posibilă urmă de îndoială că el n-ar mai fi simțit o continuă tângire după ea, au stat unul lângă altul în întuneric și au povestit până târziu, spre dimineață. I-a povestit despre toate bătăliile,

despre viața din tabără, despre nenumărații prieteni pe care și i-a făcut – și i-a pierdut – în timpul războiului.

— Prieteni atât de apropiați ca orice frate ce l-aș fi putut avea, îi șoptise el, ținând-o strâns în brațele lui și simțindu-i respirația caldută pe piele. Este unul chiar de aici, din Franklin, Emmett Zachary. Ți-ar plăcea de el, Letti. Poate că te-ai putea întâlni cândva cu soția lui, Kate.

Nu îl auzise niciodată povestind atâta. Vorbise atât de slobod, ca și cum povara de pe sufletul lui ajunsese prea grea ca s-o mai poată purta singur. Cuvintele lui creionaseră imagini de neuitat în mintea ei – imagini pe care ar fi vrut să le poată șterge, dacă nu ar fi avut amprenta lui Warren asupra lor.

Orice îi rămăsese de la el, ar fi vrut să păstreze și se agăța de el cât de tare putea.

Își propusese să o caute pe Kate Zachary și reușiseră chiar să bea câte un ceai de două ori împreună. Dar în fiecare zi, ceasurile parcă zburau; la fel și săptămânile, așa că nu o mai văzuse pe Kate de când o vizitase într-o după-masă, pentru a-i spune despre scrisoarea primită de la Ministerul de Război, cum că Warren... „*murise pe câmpul de luptă, dând dovadă de sacrificiu suprem, motivat de dragostea pentru casă și dorința de a-și apăra țara*”; așa suna scrisoarea.

Aceasta sosise la numai două zile după o scrisoare scrisă în grabă de Warren, în care îi spunea că se îndepărtau tot mai mult și că îi mai scrisese două scrisori care îi vor fi trimise curând. Însă nu au mai ajuns.

Ce n-ar fi dat să le poată primi acum... să-l poată avea iarăși!

— Te rog să iei loc, doamnă Prescott.

Aletta făcu așa cum îi spuse domnul Bodeen, iar privirea îi căzu pe o listă scrisă de mână de pe biroul lui. Era oare o listă cu nume? Încercă să se uite mai de aproape când se așeză. Era greu să citească ce scria, cum foaia era cu scrisul invers față de ea, dar totuși... era destul de sigură că văzuse numele lui Marian, colega

pe care o văzuse plângând puțin mai devreme. Aletta înghiți în sec, simțind cum parcă un fior de panică îi cuprinde pieptul.

— Doamnă Prescott, știi cât de mult îți apreciem munca. Cum...

— Vă rog să nu mă lăsați fără slujbă, domnule Bodeen. Dacă este nevoie, reduceți-mi din ore, dar...

— Doamnă Prescott, eu...

— Sunt în urmă cu plata ratei, domnule Bodeen. Și este deja destul de greu să pun mâncare pe masă. Domnul Stewart de la magazin mi-a prelungit creditul cât de mult a putut, și nu știu ce voi...

— Aș vrea să pot face altceva, doamnă, dar...

— Am un fiu, domnule, pe nume Andrew. Are șase ani. De fapt chiar azi îi împlinește. Încercă să zâmbească, dar nu reuși. Mă așteaptă de fapt chiar acum, căci trebuia să...

— Doamnă Prescott! zise pe un ton grav. Vă rog să nu îmi faceți situația mai dificilă decât este. Sunteți o lucrătoare excepțională și v-am făcut o scrisoare de recomandare extraordinară, ceea ce este mult mai mult decât fac pentru alții. Îi întinse o hârtie peste masă.

Înțepenită efectiv, Aletta nu putea decât să se uite fix la foaie, și cuvintele de pe ea îi jucau parcă în fața ochilor.

— Din cauza războiului, clienții nu mai cumpără haine ca înainte. Și pur și simplu nu avem destul de lucru pentru cusătoresele pe care le-am angajat. Îmi pare rău! Ați fost una dintre ultimele muncitoare angajate, deci așa pare corect.

— Dar acum o clipă m-ați lăudat. Ați spus că întotdeauna lucrez excelent.

— Știu ce am spus, doamnă Prescott. Își întoarse privirea. Speram să... atenua puțin lovitura.

Aletta clipi și își puse o mână pe pânțele, ca și cum ar fi simțit un pumnal înfipt în el, cum ar fi zis Warren. Câteva săptămâni tot căutase până găsisse acest loc de muncă – și asta acum aproape un an, după ce își pierduse slujba de la brutărie. Iar orașul Franklin

era într-o stare economică și mai gravă decât atunci. Până acum câteva luni, faptul că Armata Federală ocupase orașul le îngreunase locuitorilor viața, mai ales că garnizoanele de soldați federali își ridicaseră tabăra în Fortul Granger, iar în jurul lui, mii de soldați confederați stăteau ascunși în tranșee la numai câțiva kilometri de ei.

Dar potrivit știrilor recente din ziar, Armata Federală se mutase mai spre sud, lăsând în urmă doar o mică garnizoană. Vestea se dovedea prin faptul că nu prea mai erau soldați federali prin oraș.

Domnul Bodeen se ridică, iar ea făcu la fel, deși mintea îi era foarte tulbure.

— Doamnă Prescott, azi fiind vineri, puteți să vă luați plata pe această săptămână de la biroul contabil, când plecați.

Se strădui să-i mai aducă vreun argument care să-i fie de ajutor, dar nu-i veni nimic în minte. Și chiar dacă i-ar fi venit, nu credea că el ar fi ascultat-o. Hotărârea lui era luată. Apucă scrisoarea de recomandare, o îndoi și o puse în buzunarul fustei.

Peste câteva momente, ieși din fabrică și merse amortită până la colțul străzii, neștiind ce să facă sau unde să meargă. Făcu câțiva pași, și fiecare părea să-i aducă în minte frânturi din conversația avută în biroul domnului Bodeen, parcă nevenindu-i să creadă și înfuriind-o: „*Vă rog să nu îmi faceți situația mai dificilă decât este deja*”, zisese el.

Să nu îi facă *lui* situația dificilă?

Îi venea să meargă înapoi, să intre val-vârtej în biroul lui și să-i spună ce însemna o situație dificilă. Totuși, o asemenea decizie ar însemna cu siguranță că rămânea fără scrisoarea de recomandare, de care avea atât de mare nevoie pentru a o scoate oarecum în evidență în mulțimea de femei ce își mai căutau de lucru.

Ghirlandele de brad apăruseră deja în vitrinele unor magazine, unele împodobite cu panglici de diverse culori, altele cu crenguțe de laur, și bobیțele roșii arătau așa de festiv. Un vânzător îndrăzneț agățase chiar un mănunchi de vâsc la intrare.

Dar în ciuda decorului de Crăciun, Aletta nu putea să simtă nici măcar un pic de dorință de sărbătoare; anul acesta, nu.

Apropiindu-se de gară, văzu un bărbat stând jos la colțul străzii, ținând în mână o cutie de conservă. Cerșetorii erau peste tot în acea perioadă și nu-i plăcu deloc că nu prea avea ce să îi dea. Apropiindu-se însă, observă că omul nu stătea jos, ci avea picioarele amputate. Omul își pierduse ambele picioare. El se întoarse și îi întâlni privirea, iar expresia tulburătoare a ochilor lui nu o lăsă să se uite în altă direcție.

Era blond și bronzat și nu semăna deloc cu Warren. Totuși, nu putea să nu îl vadă în el pe soțul ei. Oare cum murise Warren? Da, pe câmpul de luptă, dar oare suferise? O, cât se ruga să nu fi fost așa! Se ruga ca moartea lui să fi fost subită – se ruga ca, trăgând o suflare să înainteze pe câmpul de luptă, iar următoarea să fi fost chiar pe meleagurile cerului.

Luă din geantă o monedă – una din puținele rămase, chiar luând în considerare plata de pe această săptămână, iar *clinchetul* metalului lovit de metal înteți severitatea momentului.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, doamnă!

— Și pe tine, domnule! șopti ea, după care pași mai departe, simțind cum se prăbușește din nou ceva în sufletul ei.

Președintele Lincoln semnase de curând o proclamație prin care pusese de o parte ultima joi a acestei luni ca o zi de recunoștință și de laudă la adresa Celui Atotputernic. Să o ierte Dumnezeu, dar în acest moment ea nu se simțea foarte mulțumitoare. Și o durea chiar și gândul de a sărbători Crăciunul fără Warren.

Trase tremurând aer în piept, simțind încet aerul înghețat care îi răcorea trupul înfierbântat de iuțeala cu care umblase. Încetini pasul și își strânse brațele la piept, simțind un fior ce îi cuprinse adâncul sufletului. Strânse mai tare de haină, deși acum nu o mai putea încheia peste burtă. După calculele ei, avea șapte luni și o săptămână.

Știa asta fiindcă atâta trecuse de la permisia lui Warren. Avuseseră grijă când au fost împreună – sau cel puțin au încercat să fie atenți. *O, Doamne!* Oare cum de-a putut lăsa să se întâmple așa ceva? Ce-o să facă acum? Încercă să nu își lase iar gândurile pe aceste tărâmurî întunecate. La urma urmelor, era o femeie cu credință. Ea credea în purtarea de grijă plină de dragoste a lui Dumnezeu.

Totuși, erau momente – cum era și acesta – când credința ei părea mult prea fragilă pentru a rezista la greutățile vieții. Ar fi vrut să își poată ascunde gândurile de El. Ar fi vrut ca Domnul să nu vadă îndoielile ce-i dădeau târcoale chiar și în efortul făcut pentru a-și menține credința. Dar El vedea totul, auzea fiecare gând, chiar nerostit. Și acest adevăr nu era deloc liniștitor. Adăugând și sentimentul de vinovăție la îndoielile ei, merse mai departe pe stradă.

Când ajunsese în strada Baker, o luă la dreapta. După zece minute, se opri la intersecția străzilor Fifth și Vine și se uită la a doua casă – casa lor. O casă modestă, pe care Warren o cumpărase cu patru ani în urmă cu un împrumut de la Banca Franklin – un împrumut pe care banca o amenința că îl va recupera.

Iar acum, ea își pierduse singurul mijloc de trai și risca să piardă tot ce investise în casă, dacă nu convingea banca să îi mai dea timp. Se gândise să vândă casa, dar nimeni nu cumpăra. Iar atunci când economia își va reveni – dacă își va reveni – tot nu o va putea vinde, dacă va fi scoasă din casă. Trecu pe lângă casă spre locuința prietenei ei, puțin mai departe.

Așteptase până spre sfârșitul lui august să îi scrie lui Warren despre bebeluș, dorindu-și să fie cât mai sigură că totul era în regulă, având în vedere că în ultimii doi ani pierduse două sarcini. Totuși, el nu zisese nimic în ultima lui scrisoare de bebelușul ce îl așteptau. Oare știuse de el înainte de a muri? Armata Federală blocase în ultima vreme câteva porturi sudice, oprind toată corespondența poștei Armatei Confederate. Așa că era

posibil ca el să nu fi primit scrisoarea. Sau poate asta era explicația pentru care ultimele lui două scrisori nu mai...

— Mama!

Apropiindu-se de casa lui MaryNell, Aletta ridică privirea și îl văzu pe Andrew alergând spre ea cât putea de tare. Se grăbi să îl întîmpine.

— Ce faci afară, dragule? Îl strânse tare în brațe, simțindu-i urechile reci ca gheața. Și fără geacă și fular?

— Nu-i nimic. Nu mi-e frig. Eu și Seth ne jucăm afară până ce mama lui vorbește cu domnul de la bancă.

Aletta se încruntă, conștientă că Seth se uita la ei din curtea din față. MaryNell știa cât de sensibil era Andrew și că trebuia neapărat să se îmbrace bine pe așa ger. Se născuse cu trei săptămâni înainte de termen și mereu fusese mai mititel. Și, deși avea poftă de mâncare – că ar fi mâncat toată ziua dacă ea și-ar fi putut permite să îl lase – nu reușise niciodată să îi ajungă pe ceilalți băieți de vârsta lui.

Ce se va întîmpla cu el acum, că ea își pierduse slujba? Cum se va îngriji de el? Și, în vreo două luni, de bebeluș?

Își dădu seama atunci că pierderea slujbei o va afecta și pe MaryNell. Când ea își pierduse slujba, cu câteva luni în urmă, se oferise să aibă grijă de Andrew – și să îl învețe acasă, cum făcea și cu Seth. MaryNell spunea că era mai ușor să aibă grijă de doi băieți decât de unul, iar Aletta știa că e ceva adevăr în asta. Și, din moment ce drăguța doamnă Crawford, care avusese până atunci grijă de Andrew, se mutase în Carolina de Nord pentru a sta cu unul din copiii ei, oferta lui MaryNell fusese o binecuvântare venită chiar la timp. Era la doar patru străzi de casa lor, iar Seth și Andrew erau deja prieteni buni.

Aletta insistase să îi dea câțiva bănuți lui MaryNell în fiecare săptămână. Totuși, nu știa cum reușea biata femeie să se descurce, neavând nicio slujbă și fiind și ea în urmă cu rata. Ca să nu mai spunem că nu auzise nicio veste din partea soțului ei, Richard, de trei luni. Această tăcere nu suna deloc bine. Dar mai

era totuși speranță. Iar MaryNell, care avea mereu o voce blândă și era de o frumusețe ieșită din comun, nu se plânsese niciodată.

În ciuda neliniștii ce o simțea tot mai tare în piept, Aletta observă încântarea din ochii lui Andrew și încercă să-i spună pe un ton puțin mai vioi:

— Hai să-ți luăm haina și să mergem acasă pentru a-ți sărbători ziua!

— Îmi faci plăcinta mea preferată?

— Desigur.

De săptămâni de zile făcuse economii pentru a cumpăra ingredientele pentru plăcinta cu budincă de ciocolată: zahăr, vanilie și cacao, care era așa de scumpă și greu de găsit. Acum nu se putea gândi decât la cât de mult ar mai fi putut trage de acei bani. Dar era ziua lui Andrew și era hotărâtă să facă din această zi una deosebită. Urcă scările pe verandă și bătu la ușă.

MaryNell o întâmpină imediat, arătându-se surprinsă.

— Aletta, ai ajuns mai devreme. Dar... mă bucur pentru tine. Tot timpul îți spun că muncești mult prea mult.

Ezitănd o clipă, se dădu totuși la o parte și o invită înăuntru:

— Intră! I-am lăsat pe băieți să se joace puțin afară.

— Da, i-am văzut, zise Aletta încet, după care zări un bărbat pe canapea.

El se ridică în momentul în care intră Aletta, fără să se uite la ea sau la MaryNell, iar Aletta realizează că le-a întrerupt discuția.

— Doamne Cornwall, zise MaryNell încet într-un târziu, permiteți-mi să v-o prezint pe doamna Warren Prescott. Aletta, domnul Cornwall. Este o cunoștință... de la Banca Franklin.

Era înalt, cu pieptul umflat, destul de gras și mai în vârstă. Avea un aer impunător, dar nu cât să îți dea fiori. Și chiar dacă MaryNell l-a prezentat ca o cunoștință, Alettei i se păru ciudat că prietena ei nu se uita în ochii lui. Și de când veneau *cunoștințele* de la bancă în vizite acasă?

— Doamnă Prescott, zise el aruncându-i o privire. Încântat de cunoștință!

Aletta dădu din cap, dar el își întorsese deja privirea.

— Asemenea, domnule.

El se întoarse și, fie că așa se nimerise, fie intenționat, se îndreptă spre MaryNell, astfel că Aletta nu îi vedea deloc fața.

— Doamnă Goodall, apreciez oportunitatea de a vorbi cu dumneavoastră în această după-amiază și aștept să primesc curând un răspuns din partea dumneavoastră.

Ea îl privi în ochi.

— Da... ținem... legătura.

El se îndreptă spre ușă și o închise în urma lui.

Aletta se uită pe geam cum trecu pe lângă băieți, care se jucau de-a cowboyii și indienii. Urmărindu-l în jos pe stradă, o bănuială îi cuprinse inima, clocotind înăuntrul ei, bănuială pe care nu voia nici să și-o imagineze, darămite să o accepte. Însă când își întoarse privirea spre MaryNell și observă groaza și vinovăția de pe chipul ei, înțelese limpede că bănuiala ei era adevărată.